

สหรัฐฯ ตัดสิทธิ GSP...สัญญาณเตือนสู่การปรับตัวที่ไม่อาจมองข้าม

ฝ่ายวิจัยธุรกิจ

ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (EXIM BANK)

สหรัฐฯ ประกาศจะระงับการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป หรือ GSP กับสินค้านำเข้าจากประเทศไทย 573 รายการ หรือราวร้อยละ 40 ของจำนวนสินค้าทั้งหมดของไทยที่ใช้สิทธิ GSP ในปี 2561 โดยให้มีผลบังคับใช้ในอีก 6 เดือนข้างหน้า หรือตั้งแต่วันที่ 25 เมษายน 2563 เป็นต้นไป ด้วยเหตุผลว่าประเทศไทยไม่ได้ดำเนินการยกระดับสิทธิแรงงานในประเทศให้เป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานสากล

อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า การตัดสิทธิ GSP ของสหรัฐฯ ในรอบนี้จะส่งผลกระทบต่อ การส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ โดยรวมไม่มากนัก เนื่องจากในปี 2561 ไทยใช้สิทธิ GSP ส่งออกสินค้ากลุ่มดังกล่าวไปสหรัฐฯ เพียง 1,279.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือคิดเป็นสัดส่วนเพียงร้อยละ 4.6 ของมูลค่าส่งออกของไทยไปสหรัฐฯ ขณะเดียวกัน สินค้าส่งออกสำคัญของแต่ละหมวดหลักที่ไทยส่งออกไปสหรัฐฯ อย่าง HDD ซึ่งเป็นสินค้าหลักในหมวดเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ สับประรดกระป๋องในหมวดผัก-ผลไม้กระป๋อง และยางล้อในหมวดผลิตภัณฑ์ยาง ไม่ได้ถูกตัดสิทธิในรอบนี้เพราะทั้งหมดเป็นสินค้าที่ไม่ได้รับสิทธิ GSP ตั้งแต่แรก หรือถูกตัดสิทธิ GSP ไปก่อนหน้านี้แล้ว นอกจากนี้ หากพิจารณาสินค้าส่งออกสำคัญ 40 อันดับแรกตามพิภคสินค้าที่ไทยส่งออกไปสหรัฐฯ (สัดส่วนราวครึ่งหนึ่งของมูลค่าส่งออกไปสหรัฐฯ ในปี 2561) จะพบว่า มีสินค้าเพียง 5 รายการที่ถูกตัดสิทธิ GSP ในรอบนี้

แต่มีข้อสังเกตว่า การตัดสิทธิ GSP ในรอบนี้ จะกระทบกับผู้ประกอบการบางส่วน ซึ่งความรุนแรงของผลกระทบจะแตกต่างกันตามสัดส่วนการพึ่งพาสหรัฐฯ และส่วนต่างระหว่างภาษีปกติ (MFN) กับ GSP ดังนี้

- **กลุ่มที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด** คือ สินค้าที่มีการพึ่งพาสหรัฐฯ สูง (สหรัฐฯ เป็นตลาดส่งออกสำคัญอันดับ 1 ด้วยสัดส่วนสูงถึงกว่าร้อยละ 20-30 ของมูลค่าส่งออก) และมีส่วนต่างภาษีปกติ (MFN) กับ GSP สูง (ร้อยละ 5 ขึ้นไป) อาทิ ปูแปรรูป (HS 1605104) ปัจจุบันสหรัฐฯ เป็นตลาดส่งออกสำคัญอันดับต้นๆ ของไทย การที่ภาษีนำเข้าจะเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0 เป็นร้อยละ 5 ทำให้ไทยแข่งขันด้านราคาได้ยากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับคู่แข่งอย่างอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ซึ่งครองส่วนแบ่งตลาดสินค้านี้ในลำดับต้นๆ และยังคงได้รับสิทธิ GSP ดอกไม้ประดิษฐ์อื่นๆ (HS 67029065) พึ่งพาสหรัฐฯ ถึงร้อยละ 55.9 เสียภาษีเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 17 เช่นเดียวกับ Epoxy Resin ที่ต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 6.1 ผลไม้ ลูกนัต หรือส่วนอื่นๆ ของพืช ปรงแต่ง เสียภาษีเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 6 และ อ่างล้างชาม อ่างล้างหน้า และเครื่องสุขภัณฑ์ที่ทำจากเซรามิก เสียภาษีเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 5.8

- **กลุ่มที่ได้รับผลกระทบรองลงมา** คือ สินค้าที่แม้จะมีสัดส่วนการพึ่งพาสหรัฐฯ สูง แต่มีส่วนต่างภาษีปกติกับ GSP ค่อนข้างต่ำ (ไม่ถึงร้อยละ 5) อาทิ ผลไม้อื่นๆ กระป๋อง เช่น มะม่วงกระป๋อง (HS 20089940001) ซึ่งมีสหรัฐฯ เป็นตลาดสำคัญอันดับ 1 ของไทยด้วยส่วนแบ่งตลาดสูงถึงร้อยละ 42.5 แต่อัตราภาษีจะเพิ่มขึ้นจากเดิมที่ไม่ต้องเสียภาษี เป็นเสียภาษีกิโกรัมละ 1.5 เซ็นต์ และสินค้าที่มีสัดส่วนการพึ่งพาสหรัฐฯ ปานกลาง (เนื่องจากมีการกระจายการส่งออกไปตลาดอื่น นอกเหนือจากสหรัฐฯ) และมีส่วนต่างภาษีปกติกับ GSP ค่อนข้างต่ำ (ไม่ถึงร้อยละ 5) อาทิ รถจักรยานยนต์ ขนาดมากกว่า 800 cc. ที่แม้จะพึ่งพาสหรัฐฯ อยู่ร้อยละ 23 แต่ก็มีการกระจายส่วนแบ่งตลาดไปสหราชอาณาจักรร้อยละ 37 และจีนร้อยละ 16 และ แว่นตา ที่ไม่ใช่แว่นกันแดด ที่มีตลาดหลัก คือสหราชอาณาจักรสัดส่วนร้อยละ 34 ออสเตรเลียร้อยละ 22.6 และสหรัฐฯ ร้อยละ 18.5

- **กลุ่มที่ได้รับผลกระทบค่อนข้างต่ำ** คือ กลุ่มสินค้าที่พึ่งพาดตลาดสหรัฐฯ น้อยมาก หรือแทบไม่ได้ส่งออก
ไปสหรัฐฯ เลย อาทิ เนื้อปลาไหล (Sole Fish) รถเข็นที่ใช้ในโรงงาน (HS 87168050) ผลไม้ตระกูลเบอร์รี่ (HS 081120)
และเสื้อผ้ากระโปรงชุดสำหรับสตรีและเด็กหญิงที่ทำจากไหม (HS 62044910)

สินค้าที่ถูกตัด GSP เรียงตามมูลค่าการใช้สิทธิ GSP ไปสหรัฐฯ สูงสุด 10 อันดับแรก* ในปี 2561

HS Code	รายละเอียด	มูลค่าใช้สิทธิ ปี 2561 (ดอลลาร์สหรัฐฯ)	ส่วนต่างภาษี ระหว่าง MFN กับ GSP (ร้อยละ)	สัดส่วนการ พึ่งพาดตลาด สหรัฐฯ (ร้อยละ)	สัดส่วนการพึ่งพาดตลาดอื่นๆ (ร้อยละ)
871150	รถจักรยานยนต์ ขนาดมากกว่า 800 cc.	77,324,330	2.4	23.4	UK (37%) จีน (16.4%)
900490	แว่นตา ที่ไม่ใช่แว่นกันแดด	66,841,657	2.5	18.5	UK (34%) ออสเตรเลีย (22.6%)
691010	อ่างล้างชาม อ่างล้างหน้า สุขภัณฑ์ ทำจากเซรามิก	59,538,457	5.8	34.2	จีน (21.7%) ญี่ปุ่น (13.6%)
85371091	คอนโทรล โต๊ะและฐานรองอื่นๆ ที่ติดตั้งด้วยเครื่อง อุปกรณ์ที่ใช้ในวิทยุและพัลลัมไฟฟ้า	57,437,654	2.7	14.8	อิตาลี (61%) เมียนมา (12.4%)
84133090	เครื่องสูบของเหลว เครื่องตักยกของเหลว	49,576,217	2.5	15.2	ญี่ปุ่น (25.5%) อินโดนีเซีย (11%)
390730	สารเคลือบผิว Epoxy Resin	38,050,035	6.1	21.9	จีน (14.2%) อินโดนีเซีย (10%)
20089991	ผลไม้ ลูกนัต หรือส่วนอื่นๆ ของพืช ปรงแต่ง	36,128,621	6.0	28.4	ญี่ปุ่น (20.6%) จีน (6.6%)
84145965	เครื่องสูบลม เครื่องอัดก๊าซ และพัลลัมอื่นๆ	36,128,209	2.3	23.7	เยอรมนี (13.2%) จีน (12.7%)
20089940	ผลไม้อื่นๆ ที่เติมน้ำตาล บรรจุภาชนะที่อากาศผ่านไม่ได้	34,984,764	1.5 cent/kg	26.2	ญี่ปุ่น (25.7%) เกาหลีใต้ (5.9%)
29319090	สารประกอบออร์แกโน-อินออร์แกนิกอื่นๆ	34,732,490	3.7	36.5	อินเดีย (17.2%) จีน (12.3%)

หมายเหตุ : *มูลค่าส่งออกไปสหรัฐฯ รวม 344.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 1.2 ของมูลค่าส่งออกทั้งหมดไปสหรัฐฯ

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์และ <https://dataweb.usitc.gov/tariff/database>

จะเห็นได้ว่ากฎกติกาและบริบทของตลาดที่ผู้ประกอบการต้องเผชิญในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่การปรับขึ้นค่าจ้าง
แรงงาน เงินบาทแข็งค่า การแข่งขันเพื่อชิงความได้เปรียบด้านราคาของประเทศผู้ผลิตสินค้าที่ใกล้เคียงกัน รวมถึงทิศทาง
การค้าโลกที่เปลี่ยนแปลงจาก Globalization มาสู่ Protectionism ซึ่งสะท้อนได้จากการที่หลายประเทศนำมามาตรการต่างๆ ทาง
การค้ามาใช้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการขึ้นภาษีนำเข้าตอบโต้กันภายใต้สงครามการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับจีน การใช้มาตรการ
AD และ Safeguard รวมถึงมาตรการด้านสุขอนามัย เพื่อควบคุมดูแลการนำเข้าสินค้าและบริการ ทำให้ผู้ประกอบการต้อง
เผชิญความไม่แน่นอนมากขึ้น เช่นเดียวกับที่สหรัฐฯ ตัดสิทธิ GSP ไทย ล้วนเป็นสัญญาณเตือนว่า ถึงเวลาแล้วที่
ผู้ประกอบการจำเป็นต้องหันมาวางกลยุทธ์ธุรกิจในระยะยาว เพื่อรับมือกับสถานการณ์ความไม่แน่นอนที่เกิดขึ้นได้
ตลอดเวลา

30 ตุลาคม 2562

ส่วนสื่อสารองค์กร ฝ่ายพัฒนาความยั่งยืนและสื่อสารองค์กร